

Brüssel, 13.4.2021
COM(2021) 175 final

2021/0094 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelises kakaonõukogus

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel rahvusvahelise kakaoorganisatsiooni (edaspidi „organisatsioon“)¹ rahvusvahelises kakaonõukogus võetav seisukoht seoses 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu (edaspidi „leping“)² pikendamise kavandatava heakskiitmisega

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. 2010. aasta rahvusvaheline kakaoleping

2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on tagada tõhustatud rahvusvaheline koostöö üleilmsetes kakaoga otseselt või kaudselt seotud küsimustes, luua foorum valitsustevaheliste kakaoalaste ja üleilmse kakaomajanduse parandamist käsitlevate konsultatsioonide pidamiseks, hõlbustada kaubandust üleilmset kakaoturgu käsitleva teabe kogumise ja vahetamise abil ning soodustada suuremat nõudlust kakao järele kogu maailmas.

Leping jõustus 1. oktoobril 2012 kümneks aastaks kehtivusega kuni 30. septembrini 2022 (lepingu artikli 62 lõige 1).

Euroopa Liit on lepingu osaline³.

2.2. Rahvusvaheline kakaonõukogu

Vastavalt lepingu artikli 6 lõikele 1 koosneb rahvusvaheline kakaonõukogu kõigist organisatsiooni liikmetest. Vastavalt lepingu artiklile 7 kasutab nõukogu kõiki volitusi ja täidab või korraldab kõigi ülesannete täitmise, mis on vajalikud lepingu rakendamiseks.

Üldreeglina peab rahvusvaheline kakaonõukogu iga poole kakaoaasta järel ühe korralise istungi, kuid võib koguneda ka erakorralisteks istungiteks (lepingu artikli 9 lõike 1 punkt 2). Lepingu artiklis 12 on sätestatud, et kõik rahvusvahelise kakaonõukogu otsused võetakse põhimõtteliselt vastu konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, tehakse otsused kvalifitseeritud häälteenamuse alusel, vastavalt lepingu artikli 12 lõikes 1 sätestatud menetlusele. Lepingu artiklites 10 ja 11 on sätestatud häälte jagunemine ja hääletuskord organisatsiooni eksportivate ja importivate liikmete vahel.

2.3. Rahvusvahelise kakaonõukogu kavandatud akt

Rahvusvaheline kakaonõukogu 2020. aasta septembris toimunud 102. istungil soovitati lepingut pikendada. See võimaldaks lepingu tulevikus põhjalikult läbi vaadata. Rahvusvaheline kakaonõukogu teeb otsuse lepingu pikendamise kohta vastavalt lepingu artikli 62 lõikele 4, milles on sätestatud, et kakaonõukogu võib pikendada lepingut tervikuna või osaliselt kaks korda, kummalgi korral maksimaalselt kaheks kakaoaastaks.

¹ Asutatud 1972. aasta kakaolepinguga: ÜRO lepingud, kd 882, lk 67.

² ÜRO lepingud, kd 2871.

³ Nõukogu 26. märtsi 2012. aasta otsus 2012/189/EL 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu sõlmimise kohta (ELT L 102, 12.4.2012, lk 1). Nõukogu 17. mai 2011. aasta otsus 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta ELT L 259, 4.10.2011, lk 7.

Rahvusvaheline kakaonõukogu kavatseb 22.–23. aprillil 2021 toimuval 103. istungil vastu võtta otsuse 2010. aasta kakaolepingu pikendamise kohta (edaspidi „kavandataav akt“). Selle otsuse võib järgmistele nõukogu istungitele edasi lükata.

Kavandataava akti eesmärk on 2010. aasta lepingu pikendamine rahvusvahelises kakaonõukogus heaks kiita. 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu pikendamine annab organisatsiooni liikmetele piisavalt aega pidada läbirääkimisi lepingu läbivaatamise üle.

Kavandataav akt muutub lepinguosalistele siduvaks vastavalt lepingu artikli 12 lõikele 3, milles on sätestatud, et liikmed kohustuvad aktsepteerima siduvana kõiki lepingu sätete kohaseid nõukogu otsuseid.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleva ettepaneku eesmärk on taotleda komisjonile nõukogult luba hääletada rahvusvahelises kakaonõukogus ELi nimel rahvusvahelise kakaolepingu pikendamise poolt.

Lepingu pikendamine maksimaalselt neljaks aastaks annab organisatsiooni liikmetele piisavalt aega, et leping põhjalikult läbi vaadata, keskendudes lepingu ajakohastamisele ja lihtsustamisele.

Läbirääkimisi lepingu osaliseks läbivaatamiseks alustatakse rahvusvahelise kakaonõukogu 103. istungil 2021. aasta aprillis. Pikendamise vajadust hinnatakse läbirääkimiste edenemise alusel, et anda piisavalt aega lepingu osaliseks läbivaatamiseks.

Praegu on ELi osalemine rahvusvahelises kakaoorganisatsioonis kasulik nii liidule kui ka teistele organisatsiooni liikmesriikidele ning lepingut saab pikendada selle praegusel kujul. Lepingu pikendamine pärast 2022. aastat ja paralleelne töö eraldi menetluse käigus lepingu ajakohastamisel suurendavad liikmete kaasamist ning käivitavad arutelu rahvusvahelise kakaoorganisatsiooni rolli üle praeguste väljakutsetega toimetulekul. Lepingu võimalik läbivaatamine pärast 2022. aastat võib suurendada selle lisaväärtust ja rahvusvahelise kakaoorganisatsiooni töö tähtsust ning suurendada huvi organisatsiooni vastu. Lepingu pikendamine on seega liidu huvides.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähud võtta vastu otsused, „millega kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Nende hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁴.

⁴ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Rahvusvaheline kakaonõukogu on lepinguga, s.t 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepinguga loodud organ.

Akt, mille rahvusvaheline kakaonõukogu peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu artikli 12 lõikega 3 ja artikli 62 lõikega 4.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on üksnes kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on kavandatava otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Järeldus

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel rahvusvahelises kakaonõukogus

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu (edaspidi „leping“) nõukogu otsusega 2012/189/EL⁵ ja see jõustus 1. oktoobril 2012.
- (2) Lepingu artikli 62 lõike 1 kohaselt kehtib leping kuni 30. septembrini 2022, kui seda ei pikendata.
- (3) Vastavalt lepingu artikli 7 lõikele 1 kasutab rahvusvahelise kakaoorganisatsiooni rahvusvaheline kakaonõukogu (edaspidi „rahvusvaheline kakaonõukogu“) kõiki volitusi ja täidab või korraldab kõigi ülesannete täitmise, mis on vajalikud lepingu rakendamiseks. Lepingu artikli 62 lõike 4 kohaselt võib rahvusvaheline kakaonõukogu võtta vastu otsuse pikendada lepingu kehtivusaega pärast selle lõppkuupäeva „kaks korda, kummalgi korral maksimaalselt kaheks kakaoaastaks“, st esimesel korral kuni 30. septembrini 2024 ja teisel korral kuni 30. septembrini 2026.
- (4) Rahvusvaheline kakaonõukogu võtab 22.–23. aprillil 2021 toimuval 103. istungil vastu otsuse lepingu pikendamise kohta. Selle otsuse võib hilisemale kuupäevale edasi lükata.
- (5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel rahvusvahelises kakaonõukogus võetav seisukoht, kuna nõukogu otsus lepingu pikendamise kohta on liidule siduv.
- (6) Lepingus osalemine on liidu huvides, kuna kakaosektor on mitme liikmesriigi ja Euroopa Liidu majanduse jaoks oluline.
- (7) Lepingu pikendamine maksimaalselt neljaks aastaks peaks andma rahvusvahelise kakaoorganisatsiooni liikmetele piisavalt aega, et leping tulevikus põhjalikult läbi vaadata, keskendudes lepingu ajakohastamisele ja lihtsustamisele.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rahvusvahelise kakaoorganisatsiooni rahvusvahelise kakaonõukogu 103. istungil või järgmistel istungitel liidu nimel võetav seisukoht on hääletada 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu pikendamise poolt kaheks ajavahemikuks, kummalgi korral maksimaalselt

⁵ Nõukogu 26. märtsi 2012. aasta otsus 2012/189/EL 2010. aasta rahvusvahelise kakaolepingu sõlmimise kohta (ELT L102, 12.4.2012, lk 1).

kaheks kakaoaastaks, st esimesel korral kuni 30. septembrini 2024 ja teisel korral kuni 30. septembrini 2026.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*